

ВХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

В СПРАВИ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІН-
СТРАЦІ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 коп.

Діялися неімовірні рчі — пишеться там — в іншому заведенні з нагоди іменування. Було це перед роком. Слушні нарікання підняли тоді „Діло“. Во річ була у заведенні, якого учительське тіло брало активну участь у творчій праці, чи то літературній, чи науковій, чи мистецькій, заповнюючи своїми членами і їх працями секції Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові та наукові, літературні і мистецькі видання. Це тіло видало споміж себе і кілька університетських доцентів, але кураторів не знайшла в ньому нікого до тої міри гідного, щоби міг стати управителем заведення. По управителя вибрався п. Маріян Янеллі в товаристві провідників львівських москвофілів радн. Л. аж до Рашева і звідти привели вони нікому в українській суспільності незнамого професора, але зате тяготілового до московщини. І то не політично, але чоловіка, що визнає тезу коб. посла до галицького войну Лешка Борковського: „Нема України, є тільки Польща і Росія“. — Цей з Рашева спроваджений педагог може бути гідним пошани на всякому іншому становищі, лише не на становищі директора української гімназії. Та це не всі. Кілька місяців пізніше, а саме 1. січня п. р. вояцтво іменувало того директора гімназії комісарем Народного Дому, ведучим фінансів, що крім цілого ряду дичезностей у Львові має також ліси та фільварки. Комісар цієї фінансії має під

гобою пілий адміністративно-господарський апарат, а в самому Львові канцелярсько-чужий паннонот факоні сикли. Я певний, що в Польщі не найдено привади по-літної комуляції урядів. Але в українській гімназі „до де виледе“, Кураторів з тим годиться, не повідомляючи про те навіть міністерство.

З кінцевими висновками автора відносно такої двоглядної комуляції урядів не можна не погодитися. Про інших директорів українських гімназій автор не пише, бо один з них став директором шойно перед роком, а другий наслідком нездугу не урядів, заступає його учитель тієї гімназії. На кінець висуває автор до най-вищих шкільних чинників у Польщі конкретне домагання поділу львівської шкільної кураторії на три окремі кураторії для кожного скільногалицького воєводства, бо в противному випадку, напразно відносини в українських школах надіються годі. Не забуває автор приписати йому за такий стан у обсяді директорських становищ в українських гімназіях і українському громадянству.

Природно — пише він досліпно — що крім львівської кураторії зайнято у кепських відносинах в українському шкільництві також українське громадянство. А саме стільки, що ніхто не старається міродатним урядовим сферам представити ані стану річ ані своїх постулатів. Причини того пасивізму треба шукати не лише у вродженій бабдужості, але й у аллах поняттях деяких провідників, що: „чим гірше — тим краще“. Та засада має у них щось значуща.

Очевидно, що мабуть з тої причини рішав автор звернутися анонімово за посередництвом своєї статті аж до міністерства, а домаганням поділу львівської кураторії на три, між поодинокі ск. галицькі воєводства. Поза тим цей „реальний політик“ не здобувся ні на одно конкретне домагання у справах шкільництва. Якщо він вірить в успіх своєї анонімової інтервенції в такій справі як поділ кураторії, що мало б нібито бути спасенням для українського шкільництва, то видно, що він напразду „реально“ думає і при тім реально бажас формальну справу зробити радикальним ланом на всі рани українського шкільництва, або іншими словами, заляструвати, тобто усунути з перед очей суспільності дуже легким коштом.

Коли згорі порушили ми за „Дзеником Львовским“ справу „Народного Дому“ та її теперішнього комісара, то не від речі буде при цій нагоді поінформувати наших читачів про теперішню управу „Народного Дому“ та бодай частину її діяльності. На чолі тої установи стоїть тепер, як відомо, управитель філії акад. гімназії Ярослав Вербицький. Кажуть, що має не бути дуже солідна людина, а при тім чесна. Та твердять при тім і те, що

новий правительственный комісар не має ніякої руки у провадженні санації зашпуденої його попередником господарки, а тим самим і у реставрації надірваного майна „Народного Дому“. А не має ніякої руки тому, що вже його в томут. за. байрат, прибічна рада, члени якої теж призначені урядом. До того треба знати, що більшість тих членів та сама, що була за комісарювання Льва Черкавського. До прихильників того останнього а також господарки ним заінціпованої належать у прибічній раді слідуючі члени: Михайло Бачинський, митовий урядник у Львові, інж. Могильницький, урядник дирекції домен і лісів, той, що, як виявлялося у процесі Черкавський сінга Лисковський, видав опіцію про дуже „вигідну“ для Нар. Дому продаж дубів Черкавським з лісів Білки-Костенева (по 2 долари за кубічний метр, коли ціна була 6 доларів); Дмитро Яблонський, редактор політичної газети „Голос Народу“, заснованої Черкавським і нимже з фондів „Народного Дому“ субсидіованої; д-р Олександр Лисак, що був за Черк. синдиком Нар. Дому і робив усі контракти між іншими і продажі славних дубів. Іменований членом прибічної ради суддя окружного суду у Львові Омелян Булик, намічений на заступника комісара, номінації не прийняв. Шестим членом „байрату“ є радник скарбу д-р Юліан Зайц, що не є прихильником Черкавського та його політики, але він у тій раді одинокий. Беззастережні прихильники попереднього комісара мають у „байраті“ рішучу перевагу і вони то мають завязувати руки упр. Вербицькому.

Л. Черкавського усунули, як відомо, зі становища правительственного комісара за розтратну господарку майном Нар. Дому. А поборювали його на тому становищі не тільки т. за. староруські кола, але й уся українська суспільність за те, що він уживав народного добра між іншим для політичних цілей, як наприклад, субсидіював з фондів Нар. Дому московський тижневик, у якому він угодову політику з галицькими ашехподяками. Фактично ж ті останні використовували його як апарат для своїх цілей при намаганнях розбити українські ради і тим самим ослабити відпорку силу українського населення на ашехподяські екстерінізації методи його нищення і денационалізації. Черкавський мав у плані також видавництво двоглядного якогось русофільсько-польовофільського щоденника, на що хотів продати будинки Нар. Дому при вул. Зибікевича.

Проти цього заперестувала вся українська суспільність і це було одною з причин усунення Черкавського. Українська суспільність стоїть на становищі, що майна Народного Дому не можна ужи-

вати для політики, бо воно призначене на культурні та науково-освітні потреби всього українського народу, а не на потреби якоїсь політичної кліки. На такому становищі повинна стояти і влада. На жаль так воно не є. І шкода, що на судовій розправі Черкавський сінга Лисковський цей останній так дуже боронив покласти уряд, що він мовляв був проти того, щоби майном Народного Дому робити політику. А ось нині є новий комісар і, як усі твердять, чесний чоловік, а заснований Черкавським тижневик „Голос Народу“ далі виходить. Чому влада не заборонила субсидіювати цей орган? Для кого він потрібний і хто його читає? Він має причинитися тільки до ширення баламутства в народі. Отже коли він виходить, то видно, що влада алажає, що так має бути, а тим самим надає комісареві Нар. Дому якусь політичну роль та доручає якусь політичну місію. Так воно є, як що „Голос Народу“ дійсно дістає субсидії з Нар. Дому. Цим повинні заінтересуватися також Комітет оборони народного майна, вибраний свого часу на вічу у Львові, присвяченому справам Нар. Дому.

Крайня пора поробити заходи, щоби майно Народного Дому перейшло в руки його правного власника: цілого українського народу. Пора позбутися комісарщини!

Висліди виборів.

Львівщина.

У Жирани, львівського повіту, пішли вибори по думці громадського комітету. Вибрано 24 радних, самих нових, свідомих громадян, які гаразд поведуть справу громади. Хрунівська ліста перепала, з неї ніхто не увійшов до нової ради. Хруні і поляки відгрозуються, що внесуть протест.

В Підлісках Великих випали вибори в нашу користь. На 24-х радних — 22 свідомі українці, і римо-католик українець і 1 поляк. Поляки-парцелянти невдоволені, а з ними також Кирило Лучків, Михайло Кулик і Гриць Хомиш, які погрожують, що внесуть разом з польськими осадниками протест проти виборів.

В Глуховичах українці-виборці зірвали вибори, тому, що були яркі злозвоняники. Місцеві радикали зломили національний фронт і йшли до виборів з поляками і хруніми.

В Кугаєві вибори випали але наслідком нікчемної поведінки хрунів. Вибрано 12 українців і 12 поляків.

У Черепині вибори відбулися 19-го і 20-го червня д. р. Вийшли радними 12 свідомих українців і 4 хрунів.

Дрогобищчина.

В Горуцьку, дрогобицького повіту, вибори до громадської ради відбулися 11-го червня д. р. на старий лад, при ужитті всяких хитрих штучок дотеперішнього наказного віята та його заступників. Місцевий комітет з найповажніших громадян усталив список будучих радних і всі

засотримали в яртки з іменами будучих радних і їх заступників. Але громадський секретар Петро Лутченко й яesso Ілля Андрусик, які, бачучи волю цілої громади, а початку буючи то погодились, що має бути нова рада, в сам день виборів стали перед дверима виборчого львівляно і відбирали картки з іменами нових радних, а всунали а погрозами свої картки зі своїми іменами і своїх заступників. Коли люди протестували, то силою йшли до львівляно, а крім того на хатах і в кімнатах багатих громадян розвішували картки з погрозами, що коли підуть голосувати проти них, то їм пообіцяють вікна. Очевидно, що багаті салли здержалося від голосування, стероризовані дотеперішньою клікою. Проти так переведення виборів внесено протест до воєводства, в якому уредставлено численні злозвоняники, як випахали свої картки уже в самі виборчий львівляно при урні (Тимкові Дудичові), допущення до виборів карного тринісця арештом за крадіж уже в 1927 р., допущення фальшивого, що подав себе як онуку Феді Соботника і ін. Повозина виборчих радних — це люди, що стоїть під судовим замітом крадіж. Всі 18 радні — це сама пасовязь, близька родина.

Войнилівщина.

Для 19. червня відбулися громадські вибори в місті Войниліві. На основі компромісу з сіоністами вибрано 16 українських радних. Дотепер українці вийшли побідно при виборах у таких громадах: Медина, Подпіві, Сівка, Машківці і Негівці. В громаді Середня випали вибори некорисно; там побідила давська ліста, а це тому, що пав облодяться людяно з людьми. В Сільні побідила хрунівська ліста. Сталося це тому, що село є в кітлах двох жидів дикверів, які терором і при помочі надужиття наказного комісара Олекс. Лучки довели до того, що люди голосували на хрунівську лісту. Надужиття були такі великі, що майже напевно протест проти важкості виборів буде узгляднений.

Сокальщина.

В громаді Бобятин переведено як вибори і шойно при виборах показав теоретичний наказний комісар своє погане, облудне обличчя. Перед тим не дозволив навіть вглянути виборцям у лісту. Тимчасом полякам і своїм заступникам дав виписати всі кола. Годиться ще загадати, що всі махінації робив він на приказ Маріана Осінешкого. В останньому тижні перед виборами комісар з Маріаном О. змінив лісту, повичеркував неприхильних, а подописувал своїх заступників. При виборах тероризував людей, яких вибрано картки і т. д. Тому, що виборці не знали, до якого кола належать, не можна було перепроходити організації виборців. У всій цій поганій роботі помагав українським селянським Дмитро Олеско. Сам він розбивав по селі за п. Маріаном і сал розносил по хатах польські карточки. Маємо отже і селі славу трійку.

Виборчі надужиття.

Сокальщина.

Комісар у Гоголаві, Сокальщині, разом з жидівськими посесорами робить з виборчими лістами, що заточа. При вжиттві жінку лістиного до 1-го кола (22 особистих кваліфікацій, не оглядаючи

о. ОЛЕКСАНДЕР КОРЕНЕЦЬ.

Син і донька.

Вродилась дівчина. В хаті й у родичів менше вдоволення — тому, що це не син! Уже в перших хвилинах життя дівчині не посвячують стільки уваги, що хлопцеві — коло неї так уважно не поруються. Бідна дівчині не борються плакати скільки хоче; про неї можна навіть інколи трохи забути, бо це дівчина, і її не треба так дуже жалувати.

І як дівчина підросте, ставлять її родичі на підрядне місце і не борються братові старшувати над нею, навіть коли він не дуже старший від неї. Не борються йому дати стусана сестричці, хочаби й за найменшу провинку, бо він хлопець; йому вільно робити, що він хоче, а передовсім воювати. Родичі його навіть не так сильно карають і він анає, що не потребує їх занадто боятися. Вони і легше притакнуть йому, будуть з ним тримати. Ось така є менше-більше наша метода виховання супроти хлопців і дівчат.

Та чи таке виховання добре? Чи воно має лишитися таким і на далі? Багато родичів думає, що дівчині не можна виховувати такою самою методою як хлопця і тому синові дають завжди першество. Вони не бачуть уже в дитинстві початку того лиха, яке, коли дитвк підросте, перетворюється у нього у велике лих. Ми

виховуючи дітей на такий лад, робимо із сина — егоїста та деспота, тоді син у старших віці переносить своє виховання на свою жінку, доньку, а навіть і матір. Дівчина стає таким робом бідною невиліницею. І дівчина, що ще в хаті батьків виросла у рабським підчиненні й залюканім послуші супроти всіх мушин у родині, коли вона підросте і стає жінкою, ставляється вже сама в підчиненні й підрядне становище та стає рабськи слухняною супроти свого мужа й сина.

Чи може така жінка і мати дати своїм дітям інакше виховання? Вона починає виховувати свого сина так само, як її мати виховувала її саму та її брата. Ланцюг продовжується: вона виховує свою доньку на рабство.

Як це не дивне, а хлопця від першого дня його народин більше бавлять, а навіть — ніде правди діти! — родичам більше стає жаль, коли хлопець умер. За дівчиною менше плачуть. У батьківській хаті донька, коли підросте, мусить вислухати від брата часто багато дурниць і неприличних слів, інколи і повних зневаги, не маючи змоги боронитися.

Мати такому своїм „синьові“ вибачає багато дечого і коли він курить, і не і по ночах ходить, тоді коли дівчина мусить у найбільшій скромності сидіти за хатнім порогом і ждати, коли якийсь наречений хоче зробити їй щастя своєю появою. А цей наречений не інакше вихований як її брат. Той „милий“,

що приходить по неї до хати батьків і хоче її повести в той довгожданий рай, часто продовжуватиме ту саму поведінку супроти неї, ту саму систему життя й виховання своїх дітей, що її мати, бабу і прабаба.

Наслідком такого виховання дітей у нашій суспільності повстають дві системи моралі. Одна система для хлопців, друга для дівчат.

Перша мораль дозволяє хлопцеві жити, як йому до вподоби, яка якнайбільше догоджує його нахилам та забаганкам. Йому дозволено уживати всяких навіть недозволених приємностей і розривок, їти за своїми гонами і похотями, як довго тільки дозволяє йому на це його здоров'я. Таке життя й покривається і тою моралю, в якій мушини змалку виховані, моралю витвореною способом їх поведінки в хаті і поза хатою.

Друга мораль, це та, по якій мусить жити жінка. Їй не дозволяють ніяк уживати життя. Вона мусить завжди зберігати душевну і тілесну чистоту, при тій одночасній системі, що вихованець першої моралі має право прийти до неї, ваяти її руку і повести у святиню подружого щастя.

Варт спитати, чи та жінка буде щасливою у таким подружжі? Чи той молодець, якому було все вільно вже раніше, буде міг справді дати щастя тій, що задержала душевну і тілесну чистоту? Чи він буде вміти цінити як слід и живе життя і чи буде стадатися піднести

себе з калюжі, в якій зріс наслідком кепського виховання?

На мою гадку: доки дівчата і хлопці не будуть виховані тими самими методами і на тих самих моральних принципах, доти завжди в суспільності царитимуть дві моралі: одна — то моральна калюжа, в якій вільно купатися мушинам, друга — моральна чистота, яку мусить зберігати жінка, щоби ще й мушини зняти на рівень до чистоти. Чому ж не домагаються нині і від мушин того, чого від жінки домагаються всі без винятку, навіть найбільше зіпсований мушина, який на випадок найменшого підозріння, хочби й якого поверховного, позбавляє її чести та доброго імені за те, чим він сам ще й чваниться!

Здається пора перевести перевірку цих двох систем виховання в інтересі охорони родини. Слід би в першу чергу приготувитись самим батькам і матерям і повести виховання своїх дітей, згідно з їх майбутніми обов'язками — родичів. Цей обов'язок не менше важкий, як усі інші професії, до яких кожний пригтовляється стільки літ!

Скільки літ пригтовляються у нас до того переважного батьківського звання? Ані одної хвилини! Тому то й виховання нашої суспільності є таке, як нині є: від нього терпить родина, держава й нація.

Поправа умовин, в яких живуть наші жінки, це тим самим поправа життя мушин і всієї суспільності!

Горюхалко, в мая, 1927.

на те, що вона не має до цього ніякого права. Вибори кола пробились по своїй згоді. Ділячись тими великими надзвученнями, до на домігання делегатів місцевого виборчого комітету мусів виїхати на місце домігання старостів та відомити вибори.

Комітет з управління школи в Н. о. м. у Даворі, нов. Сокаль, кляне собі в усіх законів. Громадський комітет з управління до старостів і командирів поліції передаючи до домігання. В його присутності сказав управитель школи: «Нам так хочеться. Що захотімо, те і зробимо з виборами. А ви, хлопці, мусите цього сидіти». Комітет вислав делегата до старостів і староста знову мусів завітати з виборами до осмидневного рекламного речення. Взагалі Сокальщина побі рекорд, що до надзвучення при громадських виборах.

Виборчий рух.

Довірочна нарада в Добромилі.

Довірочна нарада делегатів громад. виборів Добромиль у справі громадських виборів відбулася дня 20. червня 1921 р. в 1 год. в полудне в залі Народного Поку. Наряду отворив і пояснив причину її скликання о. декан Маринювич. Відтак забрав слово делегат Центрального Комітету м. Львова інж. Олександр Г. а. Лавовський, який в обширній рефераті пояснив у наступний спосіб значення громадських виборів і спосіб їх проведення. В дискусії забирали слово: о. Гоцький, який підніс значення громадських виборчих комітетів, селянин Войтович з Губиць, заявляючи, що в його селі наказаний виїхати раз показав виборчі листи, а відтак сказав, селянин Богоніс з Трушечки, що прохав вияснення в справі осіб, кращих судом. Інж. Дзюбинський обговорив потім справу вірності, селянин Хомяк запитав, у який спосіб перейти контролю при віддаванні голосів, п. Гарванко повідомив, що в селі Комарівка іза недостатні організації перейшли при виборах польська міста. Ще забирали голос п. Крента з Княгинини і п. Волний з Ляшків. Висерпуючі відповіди на всі порушені в дискусії питання давав інж. О. Гладішівський. На закінчення предсиди о. декан Маринювич подякував референту зі Львова за промову і закликав присутніх до праці і спільного національного фронту при виборах до громадських рад.

Віче в Богородчанях.

В неділю 19. червня п. р. відбулося в селі домівок філії «Прогресу» віче в справі громадських виборів. Слід підкреслити, що віче мало відбутися на торговель під голім небом, однак дощ цюмо перешкодив. Та всеж таки на вічу явилось численно міщани та селяни в доколичини сіл. Число присутніх виносило поверх 700. Численно було заступлене й українське війводство.

Віче отворив короткою промовою о. Пантелеймон Городецький. З черги виступили реферат делегата Центрального Комітету УНДО, п. Ерстенюк Дмитро зі Львова, який представив сучасне положення українського народу під Польщею та пояснив виборчу ординацію до громад. Політику уряду супроти «Дністра» і польської асекраційний закон обговорив п. Мороз Іван зі Львова. О. Городецький зивав присутніх до організації і мазової участі у виборах. Віче закінчилося відспіванням національного гімну. Промову вічу о. Городецький як предсиди і п. Стельмах Василь, як заступник, секретарював п. Матвій Олекса.

Хирівщина.

Заходом виборчого комітету відбулися організації наради в справі виборів до громадських рад по таких громадах: а. Савинді д. 22. V. ц. р., в. Березів д. 29. V. ц. р., у. Волків д. 12. VI. ц. р., в. Ляшків Мурованих д. 13. VI. ц. р. В кожній з цих громад пояснено докладно порядок про виборчу ординацію і виборний виборчий комітет. По інших громадах зоведеться виборчу кампанію днями. В самому Хиріві відбулася для міщан організаційна нарада дня 19. VI. В Хиріві ще ліста виставлена. Рекламний маскот, бо ліста покручена і несправедлива.

Скалатщина.

Дня 19. VI. відбулося в Товстім, повіт Скалат, віче в читальні «Прогресу». На віче прибуло понад 600 людей (між ними багато жінок) та доколичини сіл: Рахатів, Лубків, Сорока, Борки Малі, Новосілка Зелена, Паїська, Кут і Перекавці. Віче отворив голова повіту. Нар. Комітету п. Пісецький. До президії покликано господаря з Товстого Перешлюгу, п. Рудяка з Новосілки і з. Сауляського з Рахатів, на секретаря п. Караба. Реферат виголосив п. Пісецький. У дискусії забирали слово учитель з Дубовця, п. Блажів, п. Рудак і ін. Заявлені виборами велике, а особливо було те, що по вічу селяни, а особливо жінки, висказували голові комітету подяку і просяли, щоб такі віча уряджували частіше.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і вкасає латину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Пересторога. Ми довідалися, що підроблює без уповноваження наші мухоланки «Schwarz», майже від 25 літ дуже добре впроваджені.

Тому звертаємо увагу що від 1920 р. знак «Schwarz» є в Польщі пражо застережений і тому тільки виключно ми є уповноважені в Польщі розповсюджувати мухоланки «Schwarz». Проти тих, що підроблюють наші вибори, виступили ми вже судово а крім цього наложимо арешт на цілий товар «Schwarz», який не походить з нашої фабрики. Після обов'язуючих в Польщі законів, не тільки фабрикант, але і продавець, які свідомо розповсюджують підроблений товар, є каран і відповідальні за повстані з цього приводу школи.

Пересторігаємо перед купуванням підроблених мухоланок «Schwarz» і просимо звертати увагу при закупні на наш товарний знак, уміщений а боку.

Pyramiden-Fliegenfänger-Fabrik Max Datzel, m. b. H. Zeltz (Німеччина).

Новий проект виборчої реформи.

Варшава, 28. червня 1921.

В четвер буде засідання конституційної комісії в справі зміни виборчої ординації. Закупати, що референт зреформованого проекту пос. Польсь виступить у четвер із новим компромісним проектом. Згідно з цим новим проектом кількість посольських мандатів не має бути зменшена, а має лишитися дотеперішнє число, себто 444 мандати. Однак на «кресах» маєтись утворити великі виборчі округи. Округ має відповідати воєвідству. Крім того проект передбачує введення союзу виб. ліст.

Уряд розв'яже сойм.

Варшава, 28. червня 1921.

В поінформованих колах кажуть, що уряд не допустить до розв'язання сойму на основі його власної ухвали і розв'яже його так, аби вибори до законодавчих установ відбулися в жовтні, а найпізніше в листопаді.

«Жечпосполита» повідомляє — як вперше на основі ког абзвичених до уряду — що сойм буде розв'язаний 30. червня. Тому вибори відбулися би на основі теперішньої виборчої ординації.

Чемберлін відлетів із Варшави.

Варшава, 28. червня 1921.

Летун Чемберлін і його менеджер Левін були вилі на півторогодинний авіаційний през. Мосійського. Присутній був амбасадор Злуч. Держав. В год. 1:30 оба летуни відлетіли в напрямі Кракова до Ціріху. З Ціріху відлетять до Франції й Англії, а відтам кораблем ваянуть до Америки. Представник «Хвіні» відвідав Левіна у Варшаві. Левін заявив цюмо представникові, що він американське (американські газети називають Левіна — Левайн), своє яків у Польщі не має і не походить із Польщі.

Тліні останки Словцького на Вавелі.

Краків, 28. червня 1921.

В год. 8:45 приїхав до Кракова поїзд, що приїздив домишину Словцького. Домовину покрыва митр. Свїга. Після відправлення служби божої відвезено домовину на Вавель. На Вавелі виголосив довшу промову марш. Пілсудський. Після промови вищі офіцери понесли домовину до катедрі на Вавелі. Артилерія в момент складання тліних останків поета до королівських гробів віддала 21 стрілу. Делегати зложили віні на домовині.

Де є Доде?

Париж, 28. червня 1921.

«Аксіон Франсез» заявляє, що не знає, де є ред. Доде. У мінішому ранішому виданні того часопису нема статті підписаної Додетом. «Пті Парізієн» повідомляє, що на запити, де є Доде, Моріс Піжо не хотів ані заперечити ані потвердити вісті, що він є у Швайцарії. Часопис зазначає, що в політичних колах кажуть, що нема зовсім причини думати, будить би Доде покинув Францію. Нюдін із комісарів прикордонних залізничних стацій не повідомив нічого проприсутність Додета на кордоні. Журнал «Подає, що багато поліційних інспекторів вийшло на окраїни Парижа з приказом арештувати Додета. В редакції «Аксіон Франсез» переведено дуже докладну ревізію. М. і. найшли тайну телефонічну інсталяцію, що не мала правильної получення з париською телефонічною централею. На приказ поліції техніки мають розслідувати цю справу. Інсталяцію опечатано.

Рим, 28. червня 1921.

Тут кружляють чутки, що Доде відлетів із Парижа літаком і висів на території Італії. Досі нема потвердження тої чутки.

Перед закінченням релігійної війни в Мексику.

Лондон, 28. червня 1921.

Останніми тижнями приїшли в Мексику до значного зближення між урядом Калеса і консервативними колами. Опрацьовано низку проектів полагодження конфлікту між державою і церквою. В наближних днях слід сподіватися кінця боротьби з церквою.

Громадські вибори.

Станіславів.

У виборах до III. курії перейшла ліста, на якій було 5 поляків, 5 жидів і 3 українців. Із українців вийшли проф. М. Даниш, М. Галах (залізничник) і Ясіняк (хлібороб).

Колонія.

У виборах до III. курії вийшло: 4 поляків, 3 українців і 3 жидів.

Стрий.

У виборах до III. курії вийшло: 7 українців (м. і. д-р Гарасимів), 3 жиди і 2 поляки.

Сколе.

У виборах до громадської ради а II. курії вийшло 10 жидів, 2 поляків.

Підкам'їнь.

У виборах до міської ради побідили жиди. З IV. курії вийшли: 4 жиди, 3 українці, 3 поляки. З III. курії: 6 українців, 3 поляків і 1 жид. З II. курії: 8 жидів, 1 українців і 1 поляк. З I. курії: 6 поляків, 3 українці і 1 жид.

Біржа.

Гроші.

Америкадський долар 8:50:50—8:51:00, канадський долар 8:58—8:58:50. Банк Польський платив за долара у готівні 8:58, англійський фунт 43:34, швейцарські франки 171:72, французькі франки 34:88, бельгійські франки 24:75, італійські ліри 51, голландські гульдени. 357:60, шведські корони 238:75, данські корони 238:10, норвежські корони 230:30, чеські корони 26:44, австрійські шілінги 125:54, німецькі марки 211, данські гульдени 172:50.

Золото: грам золота 5:93, долар 8:93, дукат 20:38, голландський гульден 3:58, англійський фунт 43:28, австрійська корона 1:80, скандинавська корона 2:38, німецька марка 2:12, рубль 4:46, франк Латинської Унії 1:72, турецький фунт 39:16.

Збіжжя.

Пшениця двірська 53:50—54:50, пшениця сел. 51:25—52:25, жито галицьке 45:75—46:75, ячмінь на мліно 40:50—41:75, ячмінь пастуший 37:00—38:00, овес 37:30—38:50, кукурудза рум. 26:50—27:00, берабол 00:00, фасоль біла, 42:50—43:50, фасоль колірва 34:50—36:50, фасоль краса 47:00—49:00, горох піз Вікторія 60:00—75:00, горох полевий 42:00—44:00, бобик 33:00—34:00, ячка 26—27, сіно 7:50—8:50, солома 4:25—4:75, гречка 45:50—46:50, мука пшенична 40:пр. 93—94, мука пшенична 50 пр. 84—85, мука житня 50-пр. 77—78, мука житня 60-пр. 71—72, грисик кукуруд. 52—53, мука кукуруд. 34:75—35:75, отруби житні нетто без мішка 25:25—26:25, крупи гречані 90:00—91:50, пшоно 85:00—88:00, крупи ячміні 67:00—69:00, пеніак 66:00—68:00, просо рум. 45:00—47:00, мак синій 165:00—175:00, мішки ютові 1:60, мішки уживані добрі (за штуку) 1:50 зол.

Поможіть здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Яній. Засвідчим ділом зрозуміння важкої культурної праці і виявим свою вдячність українським робітникам пера!

Жертви сляти на адресу: Львів, Підваде 7, Земельний Банк Плотечний, книжечка ч. 1141.

НОВИНКИ.

— **Боротьба поліції з виборчими відозвами.** В кількох громадах збаражського повіту поліція позирала виборчі відозви Українського Національно-Демократичного Об'єднання, а проти громадян, які розділювали їх, робить карні донесення і погрожується, що вони будуть покарані. Поліцію зовсім не обходить нічого, що виборчі відозви перейшли цензуру державної прокуратури і що, зважаючи цензураційні відозви, вона допускється надрукувати урядовою владою. Можеб воєвідство почало збаражську поліцію про II обов'язки?

— **З Українського Спортового Союзу у Львові.** На Надзвичайній Загальній Збороз Українського Спортового Союзу дня 25. червня п. р. вибрано таку Спортову Раду: голова — д-р Юліан Савчак, заст. голови — інж. Шепарович, секретар — Іван Пальчак старший —

д-р. Василь Палай, архівар — Зоя Пригода, господар Роман Ластовський; референти — Олена Шепарович, Омелья Верхола, Олекса Саламанчук; комісія спорт. суддів — Юрій Старосольський, Луць Лісевич, Едвард Жароский; заступники членів Ради — Богдан Макрушка, Володимир Целевич, Стелла Марітчик, Богдан Міхейчин; провісна комісія — д-р Косту Пилипівський, Іван Волниць, Ежен Чучман.

— **Соняшна затьма.** Частинку соняшну затьму могли пробувати оглядати вчора 29-го ті, що встали дуже рано від 5:17 до 7:18. У кульмінаційні моменти затьму в г. 6:15 соняшній шит буз закритий на три чверті і то кільканихат секунд. Хто не мав із собою заковченого скла не бачив так само нічого як ті, що спали, жаючи на повне сонце. Скутя повної затьми переходила через Англію Норвегію півн. Швецію, півн. Океан.

— **Хліб і локус.** Львівське воєвідство заборонило випікати від 1. липня хліб з житньої муки кращий як на 60 проц., а булки з пшеничної кращої як на 50 проц. Крім цього пекарі не можуть помішувати на наклепках хліба ніяких пописків крім фірм та ваги хліба. Так само не вілмо пекти було нерівномірної ваги. Єдиними винятками від цих правил є «житній чмїрк» та «куліковський» хліб, які заступатимуть нам на базарі локус.

— **Відомники і фальшивники.** Коли тільки одна дружина спеціалістів від замків і клас перейде пороги в'язниці, нехайсь заявляється на її місці нова, з немалими апетитами. Справжній «столичний» влом трапився вчора в крамниці зі зброєю Дмитраха, в самім центрі міста, на вулиці, що не атіхає і вночі. Добича — прагарня 72 бравантин і набой. Мають чим боронитись! Поліція замість цих мистців зловил тільки 17 фальшивників банкіотів, які пустили між людей 675 шт. 2-золотіков у поштах: жовківським, радецьким, сокальським і дрогобильським. Один з них залиша при кінці тавана брідський громадянином 252 фальшивні 2-золотікові.

— **Трупи.** У Креховичах біля Жовкан арештували селянина Мартина Вольфа, якого підозрюють, що вночі застрелив свою 24-літню жінку, в три тижні після шлюбу. У Львові на Богданівці застрелив 26-літня Марія Гершвіцка а тут за своїм нареченням у роковини його смерті — Лама легкого поведінки К., скочила з поверку. — Вбивства на селі і самовбивства у місті — одно з найбільшніх явищ нашого сучасного життя.

— **Творець діточих садків.** Цяма дитина минуло 75 тіт від смерті одного із найкращих онуків дитей, Фридриха Фребля, основоположника діточих садків. Його називають німецьким Руссо. Він був одним з перших педагогів, що зверну увагу на потребу виконувати діти ще перед шкільним віком. Фребель відчує сам на собі як різний спрота, що значить молодість без опіки. Перейшовши ріжні професії для прожитку, аім дійшов до цієї, що виховання дитини треба починати від того, що її найбільше приваблює і є для неї найбільше доступне: від забави та гри. Забава мусить стати першим засобом дисципліни, ладу та вироблення характеру. Фребель сам ходив від міста до міста адобувачи для цієї такої простої ідеї погляди родичів і педагогів. Він відшукав цілу низку забав для дітей, як мпр. скриньку до будови з різновидними фігурами.

— **Пам'ятник винахідникові авто.** У Відні на площі біля політехнічної школи поставили пам'ятник Зігфрідові Маркусові, винахідникові авто. Він уродився 1831 р. у Мекленбурзі і помер у 1898. Почав він свою кар'єру як звичайний урядовець у берлінській електричній фірмі. Відтак перейшов у Відень і тут 1864 р. збудував перше бензинове авто. Поліція заборонила тоді їздити ним по вулицях. Для перевірки апарату Маркуса і його друг Курхель мусів їздити ним по ночах. Проби скінчилися катастрофою. Маркус приладив новий апарат, ще менше пасивний як перший. Він стоїть тепер у віденському музею. Перший почин Маркуса розвинули інші винахідники. Не є виключено, що ще прийде поря, коли поліція знову заборонить їздити автом по вулицях міста, коли... кожний зможе мати авто.

— **Ліга звеличниць Валентина.** Залізничні помершого божка фірми, Родольфо Валентіно організують у Лондоні світову лігу для вшанування пам'яті артиста Ліга називатиметься поетично «Ліга вічно-вірних». З усіх кімців світа зголосують з листами та вкладками жінок вської національності, ліку та прихиз. Богато з них висловлює свої почування віршани, повідомляючи, які реліквії зберігають у себе. Найчастіше є це... численні фотографії. «Без нього світ видається мені опуститим». «Я його кохала і кохую за лише одна: «я його кохала і кохую за лише редість і шастя, яке він дав мені», лише друга. Америкадський відділ Ліги призначить ріжні стилістичні та нагородні імени Вацхича лентію для кінювач артиста; англійський відділ займатиметься добродійністю і олакуватиме по діточих шкільних спеціальних місця для білих дітей. Хто із сучасних великих людей діджався такої організації?

— **Дружарський чортик.** У мюрасій рецензії про виставу «Українського Ногого Театру» відрукували замість «дублика бавишася», «дублика бавишася». Го-блика гавишася а дива рет не мисте му, що роззавлення а дива рет не мисте му, що була на виставі «Життя людини», що була на виставі «Життя людини» Андреева можуть бути сильно адовоани таким дивним поглядом нашого рецензента.

— **Світлова вечірня.** У Відні номер у 52 р. життя проф. Рудольфа Кауфман, м-

З друкарні Видавничої Спідки "Діло". Львів, Ринок "10"